

УДК 343.353

В.Г. ХАШЕВ, канд. юрид. наук, Запорізький юридичний інститут Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

МАЛОЗНАЧНІСТЬ ЯК ОБСТАВИНА, ЩО ВИКЛЮЧАЄ ЗЛОЧИННІСТЬ ЗЛОВЖИВАННЯ ВЛАДОЮ АБО СЛУЖБОВИМ СТАНОВИЩЕМ

Ключові слова: зловживання владою або службовим становищем, малозначне діяння, службова особа

За вітчизняним кримінальним законом, при встановленні ознак злочинності діяння головним матеріальним критерієм є суспільна небезпека вчиненого. Наслідком цього є існування в кримінальному праві такого поняття, як малозначне діяння, що законодавчо закріплене ч.2 ст.11 Кримінального кодексу (далі – КК) України.

При застосуванні положень КК України про малозначність щодо кримінально-караного зловживання владою або службовим становищем може виникнути низка проблем. Так, правильно зазначає Т.Є. Севастьянова, що в судовій та слідчій практиці трапляються помилки у застосуванні ч.2 ст.11 КК України, коли малозначність діяння плутається з іншими підставами звільнення від кримінальної відповідальності та покарання [1, с.5]. Однак це стосується будь-яких злочинів взагалі. Проведене дослідження підтверджує цю тезу і щодо зловживання владою або службовим становищем, оскільки деякі слідчі та судові органи закривають провадження у кримінальних справах у злочинах, передбачених ст.364 КК України, на підставі ч.2 ст.11 КК України.

Звідси, метою статті є визначення можливості та умов застосування положень ч.2 ст.11 КК України стосовно суспільно небезпечних діянь службових осіб, що містять ознаки зловживання владою або службовим становищем.

Щоб бути визнаним малозначним, будь-яке суспільно небезпечне діяння, у тому числі зловживання владою або службовим становищем, має містити в собі такі критерії: 1) у діянні формально є ознаки певного злочину, передбаченого КК України; 2) в силу своєї малозначності воно не становить суспільної небезпеки; 3) з суб'єктивної сторони малозначне діяння не повинно бути спрямоване на заподіяння істотної шкоди [2, с.80–81; 3, с.50–51].

Перший критерій вказує на те, що у вчиненому діянні знаходить своє відображення кримінальна протиправність як формальна ознака злочину, передбаченого кримінальним законом. Це означає, що в разі якщо хоча б одна ознака, передбачена статтею Особливої частини КК України, відсутня у вчиненому діянні, то його вже неможливо визнати малозначним відповідно до змісту ч.2 ст.11 КК України.

З цього можна зробити висновок, що у випадку відсутності при зловживанні владою або службовим становищем істотної шкоди охоронюваним законом правам, свободам та інтересам окремих громадян або державним чи громадським інтересам, або інтересам юридичних осіб, то даний випадок не підпадає під ознаки ст.364 КК України і, тим більше, під ч.2 ст.11 КК України, оскільки у ньому немає однієї з обов'язкових ознак цього складу злочину – суспільно небезпечних наслідків. Цілком вірно зазначає Л.М. Кривоченко, що «таке діяння за своєю юридичною природою і характером протиправності належить не до злочинів, а до службових проступків» [2, с.81].

З огляду на це, неправильно, на нашу думку, є позиція прокуратури Носівського району Чернігівської області, що прийняла рішення про відмову в порушенні кримінальної справи щодо зловживання службовим становищем головним санітарним лікарем на підставі ч.2 ст.11 КК України, посилаючись на те, що хоча в діях «особи формально є ознаки злочинів, передбачених ч.1 ст.364, ч.1 ст.366 КК України, але у зв'язку з тим, що в

результаті її дій була спричинена незначна шкода...» [4, с.30–31]. У цьому випадку, якщо шкоду потерпілому не було визнано істотною, склад зловживання владою або службовим становищем у діях службової особи не може бути наявним навіть формально, і тому відсутні підстави застосування положень ч.2 ст.11 КК України.

Другий критерій малозначності є головним при визначенні певного діяння як малозначне і являє собою чітку умову – діяння не повинно становити суспільної небезпеки.

Цей критерій вказує на кількісну характеристику вчиненого і передусім на ступінь суспільної небезпеки діяння, оскільки суспільна небезпека властива не тільки злочинній поведінці, але й певною мірою адміністративним та дисциплінарним проступкам. Тобто, в даному випадку йдеться не про відсутність суспільної небезпеки діяння взагалі, а про відсутність того її ступеня, який властивий певному злочину як найбільш тяжкому з усіх видів правопорушень [5, с.30]. Це положення підкреслено вказівкою у ч.2 ст.11 КК України на те, що відсутньою буде суспільна небезпека в разі, якщо певне діяння не заподіяло і не могло заподіяти істотної шкоди фізичній чи юридичній особі, суспільству або державі.

У цьому і постає важлива проблема можливості застосування ч.2 ст.11 КК України щодо діянь, які містять ознаки злочину, передбаченого ст.364 КК України, а також інших злочинів, де конструктивною ознакою складу злочину є наявність істотної шкоди охоронюваним законом правам та інтересам окремих громадян або державним чи громадським інтересам, або інтересам юридичних осіб.

Отже, щоб бути малозначним, зловживання владою або службовим становищем формально має бути протиправним, а щоб бути протиправним, воно має спричинити істотну шкоду. Але малозначне діяння не може спричинити істотну шкоду.

Відповідно до чинного кримінального законодавства це означає, що неможливе застосування ч.2 ст.11 КК України щодо службових зловживань, оскільки вказівка на істотну

шкоду призводить до того, що в разі її відсутності не буде ні малозначного діяння, ні кримінально-караного зловживання владою або службовим становищем, а у разі її наявності, будь-яке зловживання владою або службовим становищем не може бути визнане малозначним. Так, В. Мальцев з цього приводу зазначає, що не можуть вважатись малозначними діяння, наявність складу злочину в яких пов'язується з фактом настання шкоди або суспільно небезпечних наслідків, що полягають в оціночних поняттях (наприклад, «істотне порушення прав та законних інтересів» при зловживанні посадовими повноваженнями у ч.1 ст.285 КК РФ тощо), якщо ця шкода або такі наслідки не було спричинено (тут не маються на увазі незакінчені злочини). У подібних ситуаціях просто відсутня одна з ознак злочину [6, с.17].

Але, на нашу думку, положення про малозначність діяння повинні застосовуватись і щодо зловживань владою або службовим становищем. Це не буде суперечити принципам вітчизняного кримінального права: гуманізму, справедливості, економії кримінальної репресії. Оскільки об'єктивно можуть виникати такі ситуації, коли службова особа, вчинивши зловживання владою або службовим становищем, не потребує заходів кримінально-правового впливу. Ця позиція підтверджується і тим, що ч.2 ст.11 КК України наголошує на тому, що «не є злочином дія або бездіяльність, яка формально і містить ознаки *будь-якого* діяння, передбаченого цим кодексом...» Тим більше діяння, передбачене ч.1 ст.364 КК України, є злочином невеликої тяжкості.

Отже, щоб у подальшому не виникало зайвих питань і протиріч у застосуванні положень про малозначність щодо злочинів, конструктивними ознаками основного складу яких є наявність істотної шкоди, значної шкоди, великого розміру, пропонуємо з ч.2 ст.11 КК України виключити вказівку на відсутність істотної шкоди як обов'язкової ознаки малозначного діяння. Крім того, існування цієї норми у теперішньому вигляді

унеможливилося практичне застосування деяких норм, передбачених в Особливій частині КК України.

Так, В.О. Навроцький зазначає, що частини другі ст.ст.359, 363, 382, 410, 424 КК України, а також ч.3 ст.362 КК України передбачають відповідальність за кваліфіковані види злочинів, кваліфікуючою ознакою яких передбачено заподіяння істотної шкоди. Із порівняння диспозицій різних частин вказаних статей Особливої частини КК України випливає, що в частинах перших передбачена відповідальність за діяння, які не заподіяли істотної шкоди, а отже, в силу ч.2 ст.11 КК України вони не є злочинами [7, с.404].

Аналогічним шляхом вже пішов законодавець у Російській Федерації. Так, згідно з початковою редакцією ч.2 ст.14 КК РФ, не визнавалася злочином дія (бездіяльність), яка хоча формально і містила ознаки якогонебудь діяння, передбаченого цим Кодексом, але в силу малозначності не являла суспільної небезпечності, тобто не заподіювала шкоди і не створювала загрозу заподіяння шкоди особі, суспільству або державі. Законом від 25.06.1998 р. останні слова, починаючи зі слова «тобто», з цієї норми були виключені [8, с.169]. У Модельному КК для держав-учасниць СНД (ч.2 ст.17) також застосовано аналогічний підхід до визначення поняття малозначного діяння [9].

Розглянемо тепер, яке ж зловживання владою або службовим становищем слід визнавати таким, що не становить суспільної небезпеки через свою малозначність. Щоб це з'ясувати, необхідно мати загальне уявлення про вплив окремих елементів складу злочину на факт оцінки діяння як малозначного. Зокрема, Л.М. Кривоченко з цього приводу зазначає, що «критерієм оцінки суспільної небезпечності, її ступеня, виступають об'єктивні і суб'єктивні ознаки злочину: об'єкт, на який посягає злочин, наслідки, спосіб вчинення злочину, форма вини, мотив і мета тощо. Тільки оцінка всієї їх сукупності може розкрити об'єктивну, реальну небезпечність злочину – його тяжкість» [2, с.77].

Під час цього розгляду, коли будемо з'ясовувати вплив суб'єктивної сторони, проаналізуємо третій критерій малозначності.

Об'єкт має значення при відмежуванні малозначного діяння від діяння, яке взагалі не містить ознак складу злочину. При малозначному зловживанні владою або службовим становищем все рівно відбувається посягання на ті охоронювані кримінальним законом основні чи додаткові об'єкти, що і при кримінально-каранному службовому зловживанні. Так, на думку М.І. Ковальова, малозначність діяння означатиме, що дії, спрямовані на об'єкт, є такими, що зачіпають його незначною мірою і не можуть спричинити йому істотної шкоди [10, с.137–138].

Тобто, малозначними не можна визнати ті зловживання владою або службовим становищем, які додатково посягають на об'єкти, що взагалі не охороняються КК України. Наприклад, дружні стосунки між людьми або заподіяння шкоди негодному майну. У цьому разі відсутній склад будь-якого правопорушення. З іншого боку, малозначними не можна визнавати посягання службових осіб на найбільш важливі об'єкти кримінально-правової охорони, такі як життя людини, основи національної безпеки та безпеки людства тощо.

Об'єктивна сторона має велике значення при віднесенні діяння до розряду малозначних, оскільки визначити ступінь суспільної небезпеки посягання можна значною мірою за допомогою тих наслідків, які спричинило певне діяння.

Інші ознаки об'єктивної сторони при малозначності, на нашу думку, тотожні тим, які присутні й у кримінально-караних зловживаннях владою або службовим становищем. Оскільки в обох випадках діяння вчиняється з використанням службовою особою влади чи службового становища всупереч інтересам служби. Відсутність цих ознак буде свідчити і про відсутність складу злочину, передбаченого ст.364 КК України взагалі.

Розглядаючи суспільно небезпечні наслідки, зазначимо, що підставою для визнання

певних службових зловживань малозначними можуть бути тільки наслідки у межах істотної шкоди. Зловживання владою або службовим становищем, що спричинило тяжкі наслідки ні в якому разі не можна визнавати малозначним. Протилежна позиція призвела би до того, що тоді всі діяння, що підпадають під ознаки ч.1 ст.364 КК України, необхідно було визнати малозначними. І взагалі ця позиція суперечила б ч.2 ст.11 КК України, оскільки істотна шкода в контексті даної норми має менший ступінь суспільної небезпеки ніж будь-які тяжкі наслідки, передбачені в КК України.

Випадки визнання шкоди малозначною спробуємо проаналізувати через те, кому заподіяно цю шкоду. Так малозначним, на нашу думку, ні в якому разі не можна визнавати зловживання владою або службовим становищем, яке заподіяло майнових збитків у вигляді істотної шкоди будь-якому громадянину, незалежно від його матеріального стану, оскільки відповідно до Конституції України громадяни мають рівні права і свободи та є рівними перед законом. Тобто, держава має однаковою мірою захищати всіх громадян, незважаючи на їх матеріальне становище. Те ж саме має відбуватись і щодо інших видів шкоди, яка заподіюється громадянам внаслідок зловживань владою або службовим становищем службовими особами, оскільки, як уже зазначалось, щоб був наявним склад злочину, передбачений ст.364 КК України, необхідна наявність істотної шкоди. З огляду на це, будь-яку істотну шкоду громадянину, на нашу думку, не можна визнати малозначною. Це підтверджує ст.3 Конституції України, де йдеться про те, що людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю.

Щодо матеріальних збитків у вигляді майнової шкоди, то малозначним, на нашу думку, можна визнавати максимально близький до нижчої межі розмір істотної шкоди у вигляді реальних збитків, і, тим більше, упущеної вигоди. Однак при цьому необхідно

з'ясувати, який ступінь негативного впливу на потерпілих має ця майнова шкода, тобто від підприємства, установи чи організації або окремого громадянина має бути документальне роз'яснення, чи дійсно для нього завдана шкода є істотною.

Щодо нематеріальних збитків, то, на нашу думку, всі види цього різновиду істотної шкоди можна вважати підставою для визнання зловживання владою або службовим становищем малозначним діянням, але тільки за умови, що існують інші обставини, які дозволяють визнавати це діяння малозначним, а також, якщо цю шкоду не визнано тяжкими наслідками.

З'ясуємо тепер, чи можуть впливати на факт визнання зловживання владою або службовим становищем малозначним діянням особливості його суб'єкта – службової особи. Позиція Т.Є. Севастянової з приводу цього досить категорична: «Якщо особа наділена службовими повноваженнями, це покладає на неї підвищені обов'язки, тому вчинення злочинів з використанням таких повноважень або, навпаки, безвідповідальне відношення до своїх обов'язків, малозначним бути не може» [11]. Але, на нашу думку, посада, яку обіймає службова особа, жодним чином не повинна впливати на факт визнання діяння службової особи малозначним. Оцінка малозначності буде з'ясуватись за допомогою інших ознак вчиненого. Як правильно зазначає Н.М. Якименко: «ознаки спеціального суб'єкта безпосередньо пов'язані зі способом діяння, але зміна їх змісту настільки незначною мірою впливає на ступінь суспільної небезпеки вчинку, що практично не враховується» [12, с.18].

За належних підстав малозначним можна визнати як зловживання службовим становищем, вчинене бригадиром на виробництві, так і службовою особою, яка посідає значно вище службове становище: керівник підприємства, міністр тощо.

Отже, хоча зловживання владою або службовим становищем вчинене працівником правоохоронного органу і є особливо тяжким злочином, все рівно, якщо в ньому є ознаки

малозначності, є підстава застосовувати ч.2 ст.11 КК України, оскільки дана стаття не обмежує коло її застосування ознаками суб'єкта.

Це положення підтверджується тим, що при визнанні діяння малозначним оцінюється саме діяння, а не ознаки суб'єкта. З цього приводу слушною є думка М.І. Ковальова, що в разі, «якщо діяння взагалі не становить суспільної небезпеки або вона незначна, то єдиним справедливим рішенням у такому разі буде звільнення від відповідальності будь-якої особи...» [10, с.136-137]. Тим більше, як ми зазначали, всі громадяни України є рівними перед законом, а «рівність всіх перед законом можлива тільки в одному випадку, коли головним в оцінці діяльності людини буде її діяння, а не вона сама як особистість з її позитивними та негативними якостями» [10, с.137].

Так само визнання того чи іншого діяння малозначним не залежить від наявності обставин, що пом'якшують покарання або є правовими підставами для звільнення від кримінальної відповідальності, від позитивних характеристик винного, його посткримінальної поведінки [3, с.51].

Тобто, добровільне відшкодування завданого злочином збитку або усунення заподіяної їм шкоди, втрата суспільної небезпеки особою під час розслідування злочину будуть підставами застосування відповідних статей Загальної частини КК України (ст.ст.45–48), а не перетворюватимуть певне службове зловживання у малозначне діяння.

Перейдемо до розгляду третього критерію малозначності, який означає, що таке діяння суб'єктивно не повинно бути спрямоване на заподіяння істотної шкоди. Це можна зробити, як уже зазначалось, за допомогою аналізу суб'єктивної сторони діяння, яке може бути визнане малозначним службовим зловживанням.

Вказівка на неможливість спрямування умислу службової особи на заподіяння істотної шкоди свідчить про те, що ця службова особа при вчиненні зловживання владою або службовим становищем бажала вчинити саме

малозначне діяння, тобто таке, яке не містить істотної шкоди. Однак у цьому разі знову постає питання про неможливість застосування положень ч.2 ст.11 КК України щодо службових зловживань, оскільки їх суб'єктивна сторона, в разі умисного ставлення службової особи до наслідків, передбачає саме бажання чи свідоме допущення істотної шкоди. І це ще раз доводить, що необхідно змінювати поняття малозначного діяння.

Зараз же, аналізуючи означену проблему, будемо дотримуватися раніше обраної нами позиції, що положення про малозначність можуть застосовуватись для діянь, які підпадають під ознаки ст.364 КК України.

З цього впливатиме, що зловживання владою або службовим становищем, вчинене з прямим умислом, може визнаватись малозначним, якщо заподіяна шкода не є тяжкою і наявні інші підстави для застосування ч.2 ст.11 КК України.

Те ж саме можна віднести і до випадків непрямого умислу щодо наслідків. Слід тільки відзначити, що «малозначність діяння буде відсутньою при вчиненні злочину з альтернативним умислом, тобто коли особа передбачала і бажала настання будь-якого з можливих варіантів спричинення шкоди. Відповідальність настає у цьому випадку за фактично спричинену шкоду» [13, с.58].

У випадках, коли службова особа, вчиняючи зловживання владою або службовим становищем зі змішаною формою вини, легковажно розраховувала на відвернення істотної шкоди, на нашу думку, слід більш широко застосовувати ч.2 ст.11 КК України, ніж для цілком умисних службових зловживань.

У зловживаннях владою або службовим становищем зі змішаною формою вини, коли щодо наслідків встановлено необережне ставлення у формі злочинної самовпевненості або недбалості, малозначним можна визнавати лише діяння, що спричинило істотну шкоду, а якщо спричинено тяжкі наслідки, то такі випадки не можна визнавати малозначними, хоча цих наслідків службова особа і не передбачала.

Мотив і мета можуть значним чином впливати на факт визнання певного зловживання владою або службовим становищем малозначним. Так, якщо службова особа діє з корисливих мотивів, то такі випадки ні в якому разі не можна визнати малозначними, оскільки значний ступінь суспільної небезпеки цього діяння полягає в тому, що службова особа використовує надані їй по службі права і повноваження всупереч інтересам служби і з метою наживи.

Малозначності не має бути також у разі вчинення зловживання владою або службовим становищем з інших особистих інтересів або в інтересах третіх осіб, якщо дані інтереси є низинними: помста, заздрість, кар'єризм, ревнощі, бажання вислужитись перед керівництвом тощо.

Водночас, якщо службова особа, вчиняючи службове зловживання, керувалася не низинними мотивами або переслідувала законну мету, тут, за наявності інших ознак, може постати питання про застосування ч.2 ст.11 КК України. Наприклад, рішенням від 25.03.2003 р. Заводський районний суд м. Запоріжжя звільнив від кримінальної відповідальності за ч.1 ст.364 КК на підставі ч.2 ст.11 КК України головного інженера державного підприємства «Півдкільорметгазоочистка» М., який видав 18000 гривень з коштів підприємства своєму підлеглому Г. для оплати лікування його тяжко хворої дитини. Працівник у майбутньому обіцяв повернути ці гроші, а в даний момент через нестачу цієї суми підприємству було завдано істотну шкоду у вигляді упущеної вигоди, оскільки ці кошти передбачалось вкласти в придбання сировини для виробництва продукції [14].

Підсумовуючи зазначимо, що положення ч.2 ст.11 КК України повинні застосовуватись щодо діянь, які хоча формально і містять ознаки злочину, передбаченого ст.364 КК України, але через малозначність не становлять суспільної небезпеки. Водночас, це буде можливим лише після того, як з ч.2 ст.11 КК України виключити вказівку на істотну шкоду, з відсутністю якої пов'язується можливість застосування цієї норми.

Для того, щоб визнати зловживання владою або службовим становищем малозначним діянням, необхідне відповідне співвідношення його ознак. Чим важливіший об'єкт, тим меншою має бути завдана шкода, чим більше завдані збитки, тим більш виправдовувальними мають бути мотиви і мета вчиненого. Такий зворотній зв'язок має бути і між розміром шкоди та ступенем сприяння настанню злочинного результату, між ступенем вини та об'єктом посягання тощо. Тобто оцінці підлягає вся сукупність ознак, але до ознак малозначності слід віднести лише ті з них, які приймають участь у процесі зниження рівня суспільної небезпеки.

ЛІТЕРАТУРА

1. Севастьянова Т. Є. Малозначність діяння за кримінальним законодавством України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : 12.00.08 / Т. Є. Севастьянова. – К., 2003. – 19 с.
2. Кримінальне право України: Загальна частина : підручник / М. І. Бажанов, Ю. В. Баулін, В. І. Борисов та ін. ; за ред. М. І. Бажанова, В. В. Сташиса, В. Я. Тація. – 2-е вид., перероб. і допов. – К. : Юрінком Інтер, 2005. – 480 с.
3. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. – 4-те вид., переробл. та доповн. – К. : Юрид. думка, 2007. – 1184 с.
4. Сокира Л. Доцільність у кримінальному процесі / Сокира Л. // Прокуратура. Людина. Держава. – 2004. – № 11. – С. 29–32.
5. Дьяков С. Малозначительность деяния и уголовная ответственность / Дьяков С. // Социалистическая законность. – 1980. – № 7. – С. 30–31.
6. Мальцев В. Малозначительность деяния в уголовном праве / Мальцев В. // Законность. – 1999. – № 1. – С. 17–21.
7. Навроцький В. О. Основи кримінально-правової кваліфікації : навч. посіб. / В. О. Навроцький. – К. : Юрінком Інтер, 2006. – 704 с.
8. Хавронюк М. І. Кримінальне законодавство України та інших держав континенталь-

ної Європи: порівняльний аналіз, проблеми гармонізації : монографія / Хавронюк М. І. – К. : Юрисконсульт, 2006. – 1048 с.

9. Модельный Уголовный кодекс для государств – участников Содружества Независимых Государств / принят Постановлением Межпарламентской Ассамблеи государств-участников СНГ : 17.02.1996 г. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://docs.cntd.ru/document/901781490>.

10. Ковалев М. И. Понятие преступления в советском уголовном праве / Ковалев М. И. – Свердловск : Изд-во Уральск. ун-та, 1987. – 206 с.

11. Севастьянова Т. Є. Малозначність діяння за кримінальним законодавством України: дис. ... кандидата юрид. наук : 12.00.08 / Севастьянова Т. Є. – К., 2003. – 213 с.

12. Якименко Н. М. Оценка малозначительности деяния при производстве расследования : учебное пособие / Н. М. Якименко. – Волгоград : ВСШ МВД СССР, 1987. – 28 с.

13. Уголовное право Украины. Общая и Особенная части : учебник / под ред. проф. Е. Л. Стрельцова. – Х. : ООО «Одиссей», 2002. – 672 с.

14. Архів Заводського районного суду м. Запоріжжя. Кримінальна справа № 1-112/03.

Хашев В. Г. Малозначність як обставина, що виключає злочинність зловживання владою або службовим становищем / В. Г. Хашев // Форум права. – 2011. – № 2. – С. 926–932 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/2011-2/11xvgyacc.pdf>

Розглянуто можливість та умови визнання малозначними діянь службових осіб, що містять ознаки зловживання владою або службовим становищем (ст.364 КК України). Надано відповідні пропозиції по вдосконаленню чинного кримінального законодавства та практики його застосування.

Хашев В. Г. Малозначительность как обстоятельство, которое исключает преступность злоупотребления властью или служебным положением

Рассматривается возможность и условия признания малозначительными деяний должностных лиц, содержащих признаки злоупотребления властью или должностным положением (ст.364 УК Украины). Предложено соответствующие предложения по усовершенствованию действующего уголовного законодательства и практики его применения.

Hashev V.G. Insignificance as Circumstance Which Excludes Criminality of an Arbitrary Use of Power or Office Position

Possibility and terms of confession is considered unimportant acts of official persons which contain signs of abusing authority or service position (by clause 364 of the Criminal Code of Ukraine). The proper suggestions are offered on the improvement of current criminal legislation and practice of his application.